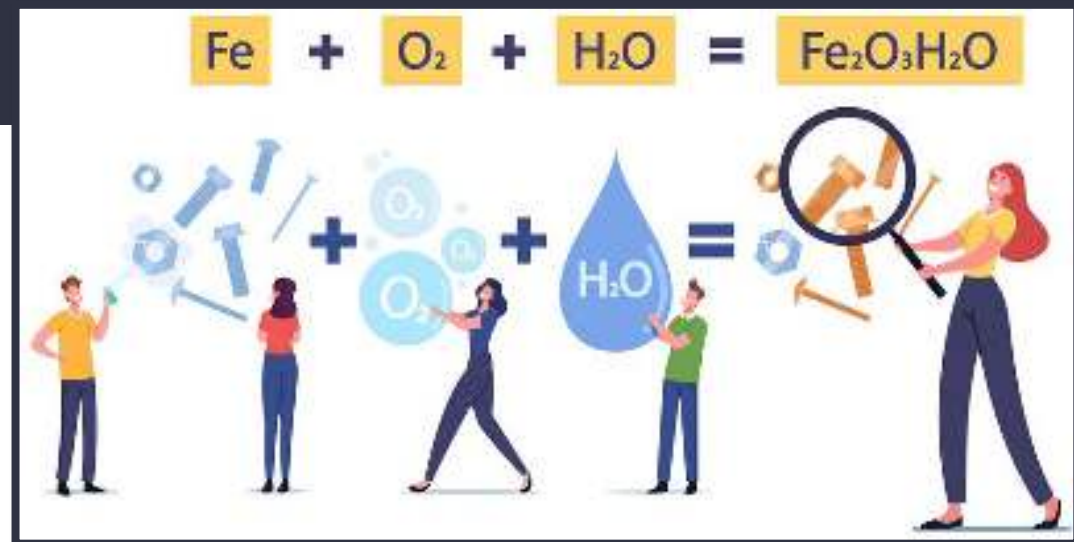

Сьогодні
06.11.2024

Урок №13

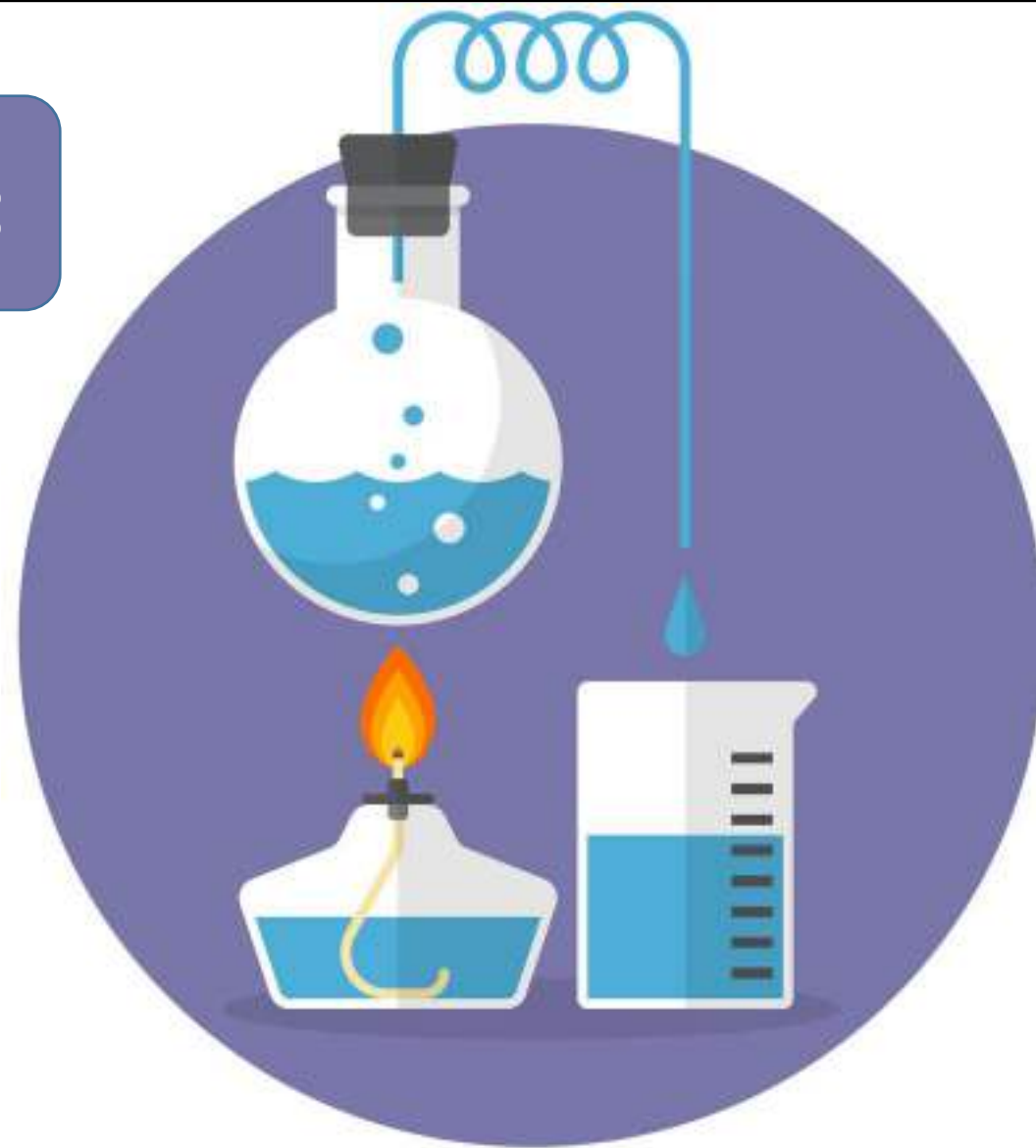
Хімічні формули речовин

Сьогодні на уроці ви зможете:

- давати визначення поняття «хімічна формула»;

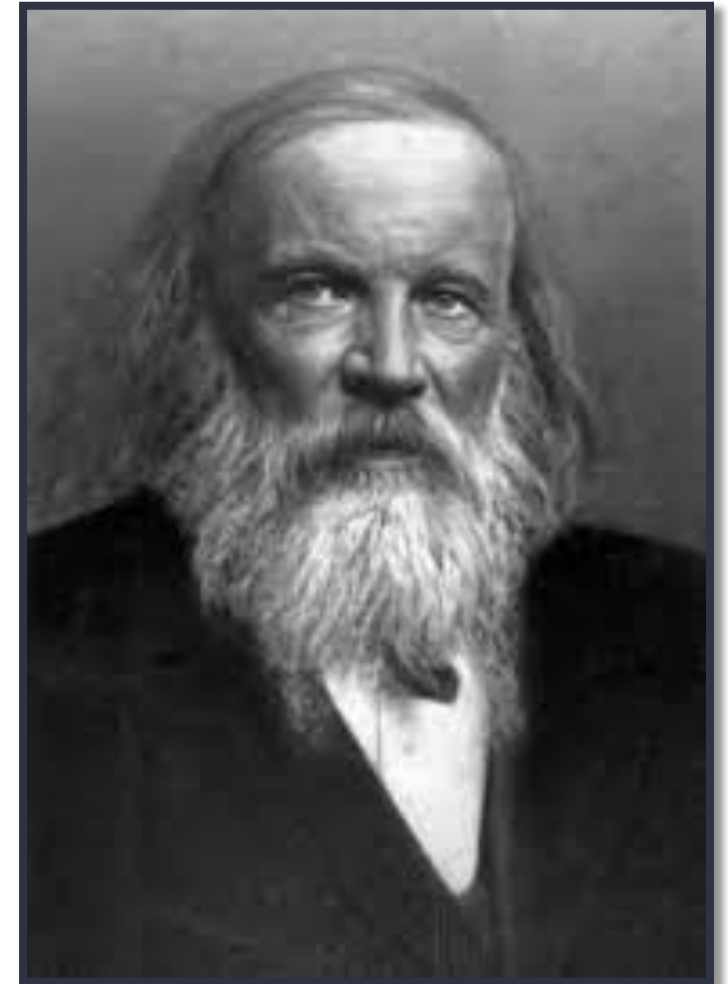
- описувати якісний і кількісний склад речовини за хімічною формулою;

- правильно вимовляти й записувати хімічні формули речовин.

Д.І. Менделєєв зазначав, що
«...хімічні формули говорять
хімікові цілу історію речовини».

Чи дійсно це так?

Який елемент найпоширеніший у Всесвіті?

Який елемент найпоширеніший у земній корі?

Як називаються горизонтальні ряди періодичної системи?

На що в будові атома вказує порядковий номер елемента?

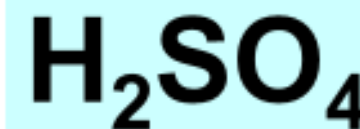
Чи можна за зовнішнім виглядом чи назвою речовини сказати з яких хімічних елементів вона складається?

Міжнародною мовою всіх біологів є латинська, а хіміки всіх країн можуть спілкуватись один з одним, використовуючи специфічну мову - мову хімічних формул, за допомогою яких записують склад речовин.

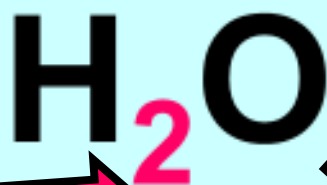

Хімічна формула — це умовне позначення складу речовини за допомогою символів хімічних елементів та індексів.

Індекс — це цифра, яку записують унизу і праворуч від символу елемента, він показує число атомів елемента, поряд з яким він записаний.

Індекс позначає
2 атоми
Гідрогену

Відсутність індексу
означає
1 атом Оксигену

Формула показує склад однієї молекули речовини:

- з яких хімічних елементів складається молекула
(якісний склад);

- кількість атомів кожного елемента в молекулі
(кількісний склад).

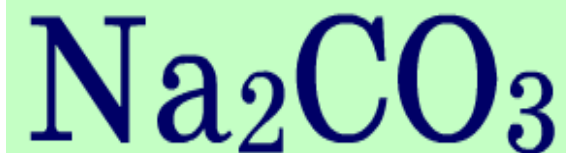
Визначте якісний та кількісний склад речовини за її хімічною формулою.

Натрій-3-пе-о-4

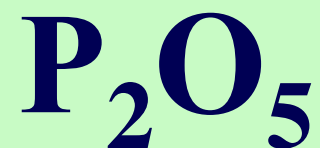
Кальцій-хлор-2

Натрій-2-це-о-3

Аш-ен-о-3

Пе-2-о-5

Якісний склад

Символ Гідрогену

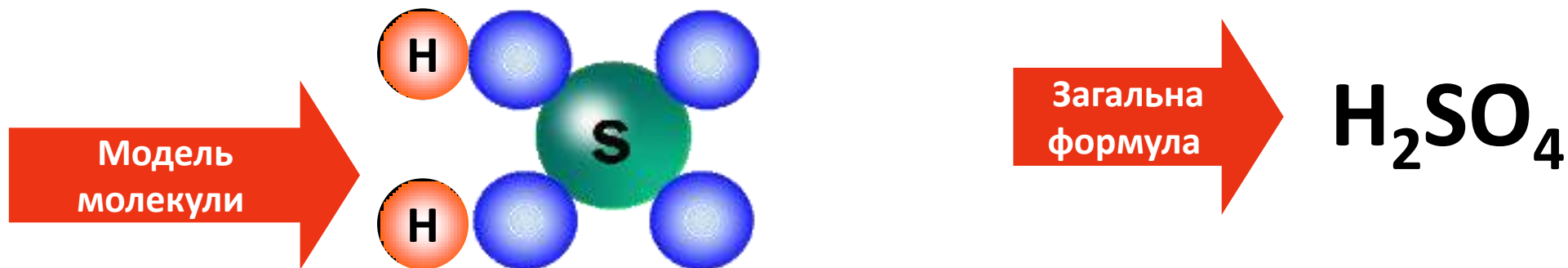

Символ Оксигену

Кількісний склад

Індекс позначає 2 атоми ГідрогенуВідсутність індексу означає 1 атом
Оксигену

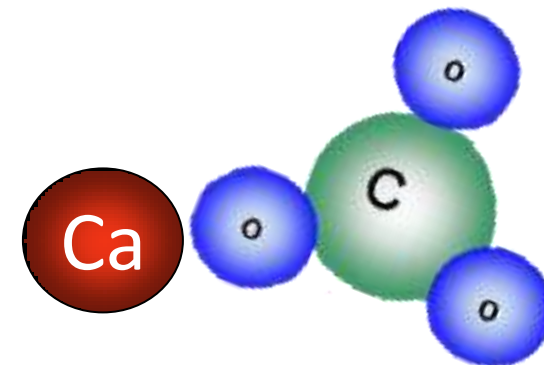
Призначення хімічних формул — давати інформацію про склад молекул будь-якої речовини.

H, S, O — хімічні знаки (символи) хімічних елементів.

2, 4 — числа називаються індексами.
Вони показують кількість атомів.

Наприклад, молекула крейди складається з одного атома Кальцію, одного атома Карбону та трьох атомів Оксигену.

Я пропоную вам повчитися застосовувати, отримані знання. Перед вами слайд із формулами різних речовин. По черзі прочитайте їх та назвіть якісний і кількісний склад.

крейда, мармур

натрієва селітра

кальцинована сода

перекис водню

сульфатна кислота

глюкоза

гашене вапно

Піраміда Хеопса (Хуфу) – найдавніша з відомих на сьогоднішній день споруда у світі побудовано з вапняних блоків, вага кожного 2.5 тонни, а загальна їх кількість, приблизно 2.3- 2.5 млн. штук. Шкільний крейда, насправді не є крейдою. Це карбонат кальцію, який виробляють з гіпсу з додаванням клею і масла для міцності крейди. На нашій планеті крейда з'явився завдяки морському мешканцеві, який називається «форамініфер». Ця істота має панцир з вапна і при відмиранні вони опускаються на океанічне дно.

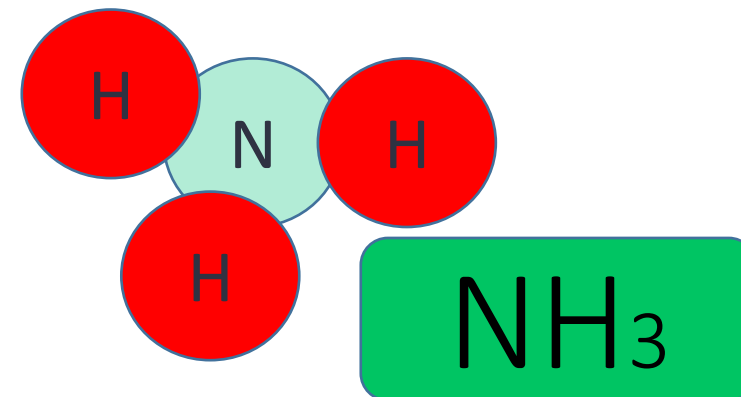
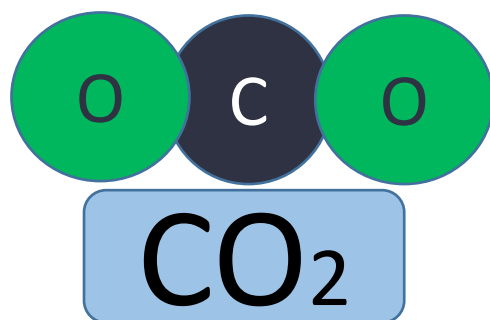
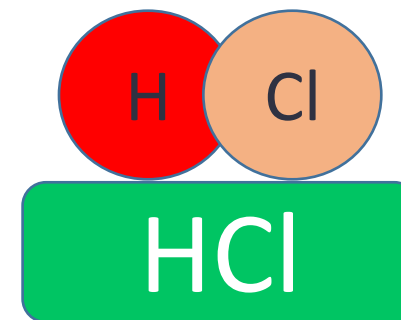
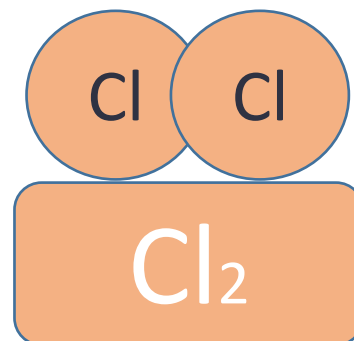
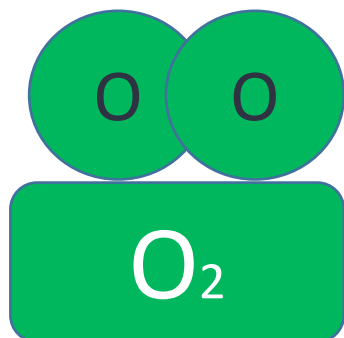
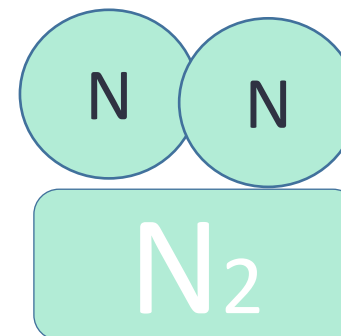
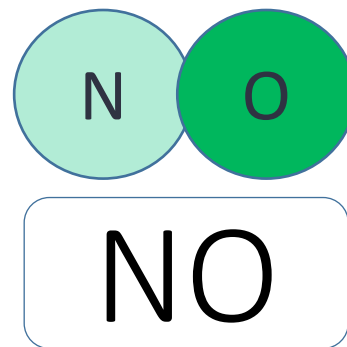
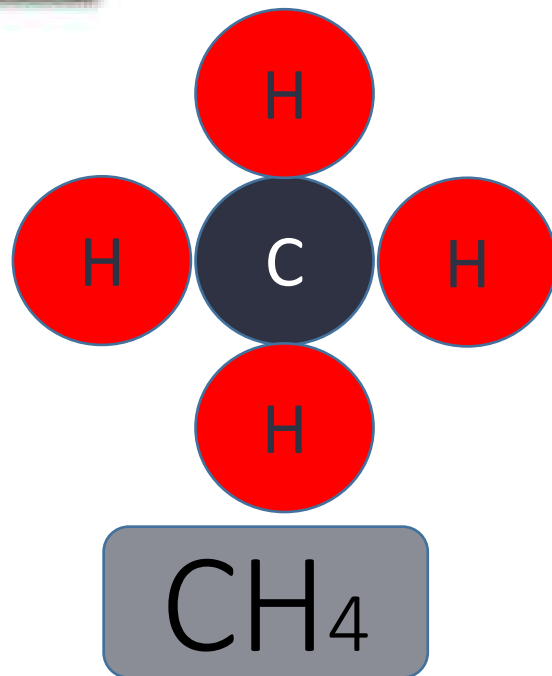
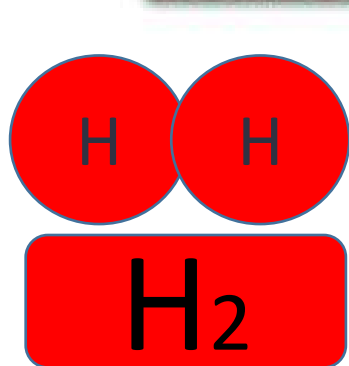

Дайте визначення хімічної формули.

Поясніть значення індексів у хімічних формулах.

Що ви розумієте під якісним і кількісним складом речовини? Поясніть на прикладі.

Прості речовини

Складні речовини

Сьогодні

Запишіть за допомогою знаків

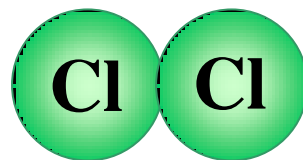
O O

Молекула кисню

Молекула водню

N N

Молекула азоту

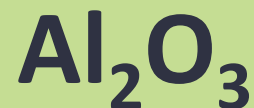
Молекула хлору

O

Молекула води

Визначте якісний та кількісний склад
даних речовин.

Сьогодні

Online завдання

Відскануй QR-код або
натисни жовтий круг!

